

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه آموزش پزشکی

عنوان درس: سیستم های پشتیبانی از یادگیرنده در یادگیری الکترونیکی

کد درس: ۶۵۸۰۱۲

نوع و تعداد واحد^۱: ۱ واحد عملی

نام مسؤؤل درس: دکتر ری‌تا مجتهدزاده

مدرس/ مدرسان: دکتر ری‌تا مجتهدزاده

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: مقدمات یادگیری الکترونیکی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استاد

رشته تخصصی: برنامه ریزی آموزش از راه دور

محل کار: دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۰۹۱۲۶۱۸۳۱۹۳

نشانی پست الکترونیک: r_mojtahedzadeh@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با مفهوم و ابعاد و مصادیق سرویسهای پشتیبانی از یادگیرنده در فضای آموزش مجازی است. این مورد یکی از ارکان موفقیت سیستم های آموزش مجازی است که اتفاقا با توجه به نوپا بودن این آموزش ها در کشور، هنوز در دانشگاه های ما به طور جامع به این مقوله پرداخته نشده است. حتی در مورد دانشجویان حضوری نیز شاهد وجود سیستمهای حمایتی جامع و شفاف نیستیم. لذا مطالعه این درس می تواند نه تنها برای دانشجویان مجازی، بلکه برای هر نوع سیستم آموزشی دیگر، دید لازم برای طراحی یک سیستم جامع پشتیبانی و حمایت از دانشجو را ارائه دهد .

در این درس منبع فارسی مناسبی پیدا نمی شود. منابع اعلام شده در کوریکولوم هم در دسترس نیستند. بنابراین تعدادی از مقالات یا مطالب مفید و معتبر (۷ مورد) برای رفرانس درس در نظر گرفته شده است. سعی شده تا از مقالات و مطالب نویسندگان رفرانس های مندرج در کوریکولوم استفاده شود.

اهداف اختصاصی / زیرموضوعهای هر توانمندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که دانشجویان:

در حیطه شناختی:

- مفهوم و تاریخچه سیستم های حمایت از یادگیرنده در آموزش های از دور را شرح دهند.
- علل نیاز به این نوع سیستم ها را شرح دهند.
- عوامل موثر بر سیر تحول و آینده این سیستم ها را نام ببرند.
- مفهوم ابعاد شناختی، عاطفی و سیستمی (سازمانی) این نوع سیستم ها را شرح دهند.
- انواع و مصادیق حمایت های یادگیرنده در فضای یادگیری الکترونیکی را برای بعد شناختی شرح دهند.
- انواع و مصادیق حمایت های یادگیرنده در فضای یادگیری الکترونیکی را برای بعد عاطفی شرح دهند.
- انواع و مصادیق حمایت های یادگیرنده در فضای یادگیری الکترونیکی را برای بعد سازمانی شرح دهند.
- انواع خدمات پشتیبانی از یادگیرنده سیستم یادگیری الکترونیکی را نام برده و شرح دهند.
- انواع تکنولوژی ها و امکانات مورد استفاده برای فراهم سازی بستر حمایت از یادگیرنده در محیط یادگیری الکترونیکی را شرح دهند.
- خصوصیات و معیارهای ارزشیابی موفقیت این سیستم ها را شرح دهند.
- سیستم پشتیبانی از یادگیرنده در یک سیستم آموزش مجازی را نقد کنند .

در حیطه عاطفی:

- به اهمیت و نقش وجود سیستم پشتیبانی از یادگیرنده در آموزش مجازی واقف شوند.

- در فعالیتهای کلاسی (حضور و مجازی) مشارکت فعال داشته باشد.

رویکرد آموزشی^۱:

ترکیبی^۲

حضوری

مجازی^۲

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید): انجام تکالیف تحلیلی

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروههای کوچک

ایفای نقش

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید)

رویکرد ترکیبی

با توجه به ترکیبی بودن درس موارد دو بخش حضوری و مجازی در بالا علامت زده شده اند.

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	معارفه و مرور طرح دوره شنایی کلی با مفاهیم درس	سخنرانی تعاملی	مشارکت در پرسش و پاسخ	دکتر مجتهدزاده
۲	کلیات پشتیبانی از یادگیرنده در آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی ارائه محتوای الکترونیکی	مشارکت در پرسش و پاسخ	دکتر مجتهدزاده
۳	سابقه پشتیبانی از یادگیرنده در سیستم‌های حضوری و مجازی / مزایا و معایب و دلایل نیاز به آنها	سخنرانی تعاملی ارائه مقاله که توضیحات در آن افزوده شده	مشارکت در پرسش و پاسخ تکلیف	دکتر مجتهدزاده
۴	تاریخچه پشتیبانی از یادگیرنده با تکیه بر نقش تکنولوژی در آموزش از دور / تقسیم بندی انواع آن / نقش پشتیبانی از یادگیرنده متناسب با نسل های آموزش از دور و نظریه های یادگیری	سخنرانی تعاملی ارائه مقاله که توضیحات در آن افزوده شده	مشارکت در پرسش و پاسخ تکلیف	دکتر مجتهدزاده
۵	نیازها و الزامات سیستم های پشتیبانی از دانشجو در محیط مجازی و تقسیم بندی سرویس های ارائه این خدمات	سخنرانی تعاملی ارائه مقاله که توضیحات در آن افزوده شده	مشارکت در پرسش و پاسخ تکلیف	دکتر مجتهدزاده
۶	اقدامات موثر برای ارائه سرویس های پشتیبانی به دانشجویان مجازی	سخنرانی تعاملی ارائه مقاله که توضیحات در آن افزوده شده	مشارکت در پرسش و پاسخ تکلیف	دکتر مجتهدزاده
۷	آشنایی با مفهوم scaffolding و مصادیق آن در سیستمهای حضوری و از راه دور / ابعاد ۱۰ گانه برای طراحی موثر این سیستم ها	سخنرانی تعاملی ارائه مقاله که توضیحات در آن افزوده شده	مشارکت در پرسش و پاسخ تکلیف	دکتر مجتهدزاده
۸	مروری بر مدل های مختلف پشتیبانی از یادگیرنده در آموزش های مجازی	مجازی غیرهمزمان ارائه جزوه درسی	تکلیف	دکتر مجتهدزاده

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است (وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس^۱)

از دانشجو انتظار می‌رود:

- مطالب و منابع آموزشی را با دقت مطالعه کند.
- تکالیف را با کیفیت مناسب در بازه زمانی مقرر انجام دهد.
- در کلاس‌های حضوری شرکت فعال داشته باشد.

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۲: تکوینی و تراکمی
- ذکر روش ارزیابی دانشجو:

ارزشیابی تکوینی:

حضور و مشارکت فعال در کلاسها: ۲ نمره
انجام به موقع و مناسب تکالیف: ۴ نمره

ارزشیابی پایانی:

آزمون کتبی (تستی و تشریحی): ۱۴ نمره

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

۲. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

✓ **ارزیابی تکوینی (سازنده)^۲:** ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود. نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ **ارزیابی تراکمی (پایانی)^۲:** ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «چهارگزینه‌ای»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی-

های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر

^۲OSCE، ^۲OSLE و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۲ با استفاده از ابزارهایی نظیر^۲DOPS، لاگ‌بوک^۲، کارپوشه (پورت فولیو)^۲، ارزیابی ۳۶۰

درجه^۲ و باشد.

نوع آزمون:

کتبی (تستی و تشریحی)

- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجویان:
ارزشیابی تکوینی: ۶ نمره
ارزشیابی پایانی: ۱۴ نمره

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

مقالات:

- Tait, A. (2003). Reflections on Student Support in Open and Distance Learning.
- Tait, A. (2014). From Place to Virtual Space: Reconfiguring Student Support for Distance and E-Learning in the Digital Age. Open Praxis, 6, 5-16.
- How to Build Effective Online Learner Support Service (2017), available from: https://teachonline.ca/sites/default/files/files/build_effective_learner_support.pdf
- Blackboard institute, Effective Practices Snapshot: Student Services for Online Learners (2010), available from: <https://www.scribd.com/document/74915317/Effective-Practices-Snapshot-Student-Services-for-Online-Learners>
- Floyd, D.L., & Casey-Powell, D. (2004). New Roles for Student Support Services in Distance Learning. New Directions for Community Colleges, 2004, 55-64.
- McLoughlin, C. (2002). Learner Support in Distance and Networked Learning Environments: Ten Dimensions for Successful Design. Distance Education, 23, 149 - 162.
- محمدی، آیین، مجتهدزاده، ریثا، علم و هنر یادگیری الکترونیکی و فناوری‌های نوین آموزشی: راهنمای جامع با رویکرد آموزش علوم پزشکی؛ انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۴۰۳

محتوای الکترونیکی:

- محتوای الکترونیکی ضبط شده (یک مورد)
- جزوه آموزشی (یک مورد)

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

- Baloyi, G.P. (2014). Learner Support in Open Distance and E-Learning for Adult Students Using Technologies. *Journal of Communication*, 5, 127-133.
- Paier, M. (2007). Student support services in distance learning systems.
- Ouma, R. (2019). Transforming university learner support in open and distance education: Staff and students perceived challenges and prospects. *Cogent Education*, 6.
- Minnaar, A. (2011). Student support in e-learning courses in higher education – insights from a metasynthesis “A pedagogy of panic attacks”. *Africa Education Review*, 8, 483 - 503.
- Ludwig-Hardman, S., & Dunlap, J.C. (2003). Learner Support Services for Online Students: Scaffolding for Success. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 4.